

1666 e

CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE
DIRECTOR GENERAL

Calea Călărașilor nr. 248, Bloc S19, Sector 3, București

E-mail: director.general@casan.ro. Tel. 0372.309.274, Fax. 0372.309.288

SG:48P5/
27.10

D 63430/24.10.2022

CĂTRE

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
Departamentul pentru Relația cu Parlamentul

12.10.

Urmare adresei dvs. nr. 11094/14.10.2022 înregistrată la Casa Națională de Asigurări de Sănătate cu nr. P/8005/18.10.2022, referitoare la întrebarea/interpelarea formulată de domnul senator Hatos Adrian, având drept temă asigurarea în sistemul de sănătate fără plata contribuțiilor sociale a studenților români înscriși la universități din afara României, vă comunicăm următoarele:

1. Conform art. 222 alin.(1) lit. a) din *Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, cetățenii români cu domiciliul sau reședința în România sunt asigurați în sistemul de asigurări sociale de sănătate din țară

Potrivit art. 224 alin.(1) lit. a) din același act normativ, tinerii de la 18 ani până la vârsta de 26 de ani, dacă sunt elevi, inclusiv absolvenții de liceu, până la începerea anului universitar, dar nu mai mult de 3 luni de la terminarea studiilor, ucenici sau studenți, studenții-doctoranzi care desfășoară activități didactice, potrivit contractului de studii de doctorat, în limita a 4 - 6 ore convenționale didactice pe săptămână, beneficiază de asigurare fără plata contribuției.

Prin urmare un absolvent de liceu este asigurat încă 3 luni de la terminarea studiilor, beneficiind în acest interval, de asigurare fără plata contribuției de asigurări sociale de sănătate. După cele 3 luni de la terminarea studiilor, persoana în cauză rămâne asigurată doar în condițiile prevăzute de lege și dacă se încadrează într-una dintre categoriile de asigurat care beneficiază de asigurare cu sau fără plata contribuției de asigurări sociale de sănătate.

Având în vedere principiul teritorialității *Legii nr. 95/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, prevederea art. 224 alin.(1) lit. a) anterior menționată, este aplicabilă în cazul studenților care urmează o formă de învățământ superior în România.

În aceste condiții și având în vedere obligația de a se asigura în sistemul de asigurări sociale de sănătate, valabilă pentru toți cetățenii români, cu domiciliul sau reședința în România, persoanele care aleg să urmeze o formă de învățământ superior într-un alt stat membru, se pot asigura într-una dintre categoriile de asigurare prevăzute de *Legea nr. 95/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare* și în condițiile reglementate de acest act normativ. În funcție de situația specifică a fiecăruia, o persoană se poate încadra în categoria persoanelor care beneficiază de asigurarea de sănătate fără plata contribuției, însă nu în cea de student întrucât așa cum am menționat prevederea art. 224 alin.(1) lit. a) din *Legea nr. 95/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, este aplicabilă în cazul studenților care urmează o formă de învățământ superior în România.

Pentru persoanele care nu se încadrează în categoriile de persoane care beneficiază de asigurarea de sănătate fără plata contribuției, există obligația plății contribuției de asigurări sociale de sănătate.

Contribuția de asigurări sociale de sănătate se va calcula în funcție de calitatea acestora ca persoane care au realizat venituri pe teritoriul României sau persoane fără venituri. Cotele de contribuție, tipurile de venituri și baza de calcul a contribuțiilor datorate sunt reglementate de către *Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare*.

În cazul persoanelor fără venit, contribuția de asigurări sociale de sănătate se stabilește în condițiile art. 180 alin.(1) lit. b) și alin.(3) din *Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare*.

Studentii care urmează o formă de învățământ superior în România și care merg să studieze într-un alt stat membru al UE/SEE/Confederația Elvețiană/Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord sau într-un alt stat non-UE, în cadrul unor programe ale Uniunii Europene ce au drept scop schimburile de studenți (ex. programul Erasmus), beneficiază de asigurare în sistemul de asigurări sociale de sănătate din România, fără plata contribuției.

În ceea ce privește cazul studenților care urmează o formă de învățământ într-un stat membru al UE/SEE/Confederația Elvețiană/Regatul Unit la Marii Britanii și Irlandei de Nord, precizăm următoarele:

Având în vedere calitatea de stat membru al Uniunii Europene, România aplică Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Regulamentul (CE) nr. 987/2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit dispozițiilor art. 11 alin.(1) din *Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială*, persoanele cărora li se aplică regulamentele de coordonare a sistemelor de securitate socială sunt supuse legislației unui singur stat membru. Prin legislație aplicabilă înțelegem faptul că o persoană care se deplasează în Comunitate se supune regimului de securitate socială a unui singur stat membru, pentru a se evita suprapunerea dispozițiilor legislațiilor interne aplicabile, precum și complicațiile care pot rezulta din această cauză. Această legislație este stabilită în conformitate cu dispozițiile Titlului II al *Regulamentului (CE) nr. 883/2004*.

Conform prevederilor art. 11 alin.(3) lit. e) din același regulament, cu excepția lucrătorilor salariați, lucrătorilor independenți, funcționarilor, persoanelor care beneficiază de ajutor de șomaj, respectiv persoanelor convocate sau concentrate pentru îndeplinirea obligațiilor militare sau efectuarea serviciului civil într-un stat membru, orice altă persoană se supune legislației statului membru de reședință.

La art. 1 lit. j) și lit. k) din *Regulamentul (CE) nr. 883/2004*, reședința este definită ca fiind locul în care o persoană este rezidentă în mod obișnuit, iar șederea ca fiind reședința temporară.

În conformitate cu dispozițiile *Directivei nr. 38/2004/CE a Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE*, cetățenii Uniunii au dreptul de ședere pe teritoriul altui stat membru pentru o perioadă mai mare de trei luni în cazurile în care sunt înscrși într-o instituție privată sau publică, acreditată sau finanțată de către statul membru gazdă pe baza legislației sau practicilor sale administrative, cu scopul principal de a urma studii, inclusiv de formare profesională, dețin asigurări medicale complete în statul membru gazdă și asigură autoritatea națională competentă, printr-o declarație sau o altă procedură echivalentă la propria alegere, că posedă suficiente resurse pentru ei înșiși și pentru membrii lor da familie, astfel încât să nu devină o povară pentru sistemul de asistență socială al statului membru gazdă în timpul perioadei de ședere.

Dreptul de ședere pentru o perioadă mai mare de 3 luni se atestă printr-un certificat de înregistrare eliberat de autoritățile competente din statul membru gazdă care este valabil timp de 5 ani de la data eliberării sau pe perioada prevăzută de ședere a cetățeanului Uniunii, în cazul în care această perioadă este mai mică de cinci ani. Certificatul de înregistrare menționează inclusiv adresa persoanei înregistrate.

În contextul mai sus menționat, pentru studenții cu reședința pe teritoriul unui alt stat membru și care urmează o formă de învățământ în statul de reședință, legislația aplicabilă este aceea a statului membru de reședință.

În situația în care instituțiile din două sau mai multe state au opinii divergente cu privire la stabilirea reședinței în cazul unei persoane care desfășoară o activitate neremunerată (cum este cazul studenților) într-un alt stat membru decât cel de origine și pentru care conform regulamentelor europene se aplică principiul legislației statului membru de reședință sau persoana în cauză declară intenția de a rămâne supusă legislației din statul membru de origine, se fac aplicabile prevederile art. 11 alin.(1) și alin.(2) din *Regulamentul (CE) nr. 987/2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială*.

Potrivit acestor dispoziții, stabilirea reședinței unei persoane căreia i se fac aplicabile regulamentele, presupune stabilirea centrului de interes al persoanei respective, acesta din urmă determinându-se în urma unei evaluări globale a tuturor informațiilor disponibile referitoare la elementele de fapt relevante, care pot include, după caz:

a) durata și continuitatea prezenței sale pe teritoriul statelor membre respective;

b) situația persoanei, inclusiv:

(i) natura și caracteristicile specifice ale oricărei activități exercitate, în special locul în care se exercită de obicei activitatea, stabilitatea activității și durata oricărui contract de muncă;

(ii) situația familială și legăturile de familie;

(iii) exercitarea oricărei activități neremunerate;

(iv) în cazul studenților, sursa veniturilor acestora;

(v) situația locativă a persoanei, în special măsura în care aceasta are un caracter permanent;

(vi) statul membru în care se consideră că persoana își are reședința fiscală.

Stabilirea centrului de interes în cazul studenților care urmează o formă de învățământ într-un alt stat membru decât cel de origine, se poate determina raportat la criteriile mai sus menționate și nu doar în funcție de sursa de venit (care poate fi suportul financiar al părinților sau bursa obținută de la unitatea de învățământ pe care o urmează), în acest sens fiind necesare documente care să probeze situația de fapt a persoanelor respective.

În cazul în care evaluarea bazată pe elementele de fapt relevante enumerate mai sus, nu conduce la un acord între instituțiile respective, intenția persoanei, ilustrată de astfel de elemente de fapt și împrejurări și în special de motivele care au determinat-o să se mute, se consideră a fi decisivă pentru stabilirea locului său de reședință efectiv.

În situația în care se stabilește că centrul de interes este în România, persoana în cauză va fi supusă prevederilor legislației din țară și condițiilor de asigurare reglementate prin *Legea nr. 95/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, respectiv *Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare*, casa de asigurări de sănătate fiind instituție competentă.

➤ Prin raportare la cele anterior menționate, pentru persoanele care urmează o formă de învățământ superior într-un alt stat membru, se pot identifica două situații:

- persoana este supusă prevederilor legislației de securitate socială și condițiilor de asigurare de boală și maternitate din statul membru al UE/SEE/Confederația Elvețiană/Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, în care aceasta studiază, în funcție de documentele emise de instituția competentă din statul membru respectiv (cardul european de asigurări sociale de sănătate sau documentul portabil S1), persoana în discuție poate beneficia pe teritoriul României fie de servicii medicale devenite necesare, fie de toate serviciile medicale de care beneficiază orice asigurat român.

- centrul de interes este în România și persoana în cauză va fi supusă prevederilor legislației din țară și condițiilor de asigurare reglementate prin *Legea nr. 95/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, respectiv prin *Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare*, casa de asigurări de sănătate fiind instituție competentă.

După clarificarea aspectelor legate de calitatea de asigurat în sistemul de asigurări sociale de sănătate din România, persoana în cauză va putea beneficia pe teritoriul României de pachetul de servicii medicale de bază acordat în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate și implicit va putea solicita cardul european de asigurări sociale de sănătate – document care va deschide dreptul la servicii medicale

devenite necesare pe teritoriul statului membru al UE/SEE/Confederației Elvețiene/ Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.

➤ Pentru studenții care urmează o formă de învățământ superior în România și care merg să studieze într-un alt stat membru al UE/SEE/Confederația Elvețiană/Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, în cadrul unor programe ale Uniunii Europene ce au drept scop schimburile de studenți (ex. programul Erasmus), casele de asigurări de sănătate pot elibera după caz, cardul european de asigurări sociale de sănătate sau formularul S1.

2. Apreciem că în prezent legislația în vigoare dă posibilitatea studenților români înscriși la universități din afara României, de a se asigura în sistemul de asigurări sociale de sănătate din țară, în condițiile prezentate mai sus.

Cu stimă,

DIRECTOR GENERAL

Ec. Călin Gheorghidă FECHETE

